

Drents Belang

Kooiweg 30
9761 GK
Eelde

-- Notitie --

DE BOLLEN- EN LELIETEELT IN DRENTHE.

In de commissie Milieu Water Groen van 12 januari heeft de fractie van Drents Belang toegezegd te komen met een korte notitie over de bollen en lelieteelt in Drenthe.

Aanleiding was dat op bij de agenda ingekomen stukken, een brief aanwezig was over Bloembollenteelt. Daarop is toen door Drents Belang gereageerd. Het betrof de Notitie Bloembollenteelt in Overijssel en Drenthe. Drents belang zou in de commissie hierop terug willen komen middels een korte notie. Een en ander zou kunnen aansluiten bij de mededeling van gedeputeerde Mevr Edelenbosch die ons meedeelde dat voor 10 maart een conferentie hierover is gepland en de actiegroep Bolleboos die zich verzet tegen lelieteelt in onze provincie.

In de notitie wordt de naam Bollenboos genoemd maar niet aangegeven wat deze groep precies doet, althans wat de bezwaren zijn op de Bloembollenteelt.

Het is bekend dat deze teelt alleen mogelijk is op hoge waterdoorlatende gronden. Meestal wordt er een drainage neergelegd en de teeltgrond verhoogd in banen. Om weg waaien van deze opgebrachte gronden tegen te gaan deed men er voorheen in het voorjaar er drijfmest op. Nu gebruikt men tegenwoordig stro.

De lelies en bollen groeien het best op droge waterdoorlatende grond. Voor de bollenteelt is de grondkwaliteit heel belangrijk. Deze behoort liefst te zijn zeezand- duinzand/fijne stuifzand. Dus zeer doorlatend duinzand met een hoog gehalte aan korrels van 0,5-0,2 mm Ook grof zandige ondergrond is zeer gewenst.

Deze gronden hebben de eigenschap van een gering waterhoudend vermogen en gewassen zullen weldra aan verdroging lijden.

Ook in Drenthe ontdekken de telers deze aanwezige gronden.

De dieptegroei van de voedingwortels wordt voornamelijk bepaald door de mate van luchtvoorziening, water en de rijkdom aan bacteriën.

Vooraf lelies en in mindere mate bloembollen, hebben grote problemen met schimmels. Om het groeiproces tegen schimmelziekten te waarborgen worden voornamelijk de lelies, telkens bespoten.

Zo wordt na droging de lelies bespoten met bestrijdingsmiddelen. Hierna voegt men, na enige tijd, oppervlakte/bronwater toe. Dit gebeurt middels sproeiers. Het opgebrachte water zakt zeer snel door de waterdoorlatende laag in. Gevolg, de leliebol wordt komt weer droog te staan in de grond.

Afhankelijk van de temperatuur en vochtigheid wordt er frequent gesproeid.

Het water vindt zijn weg naar het grondwater en niet zijdelings naar het oppervlakte water. Het is dus voor veedrenking niet gevaarlijk. Nadere informatie kan men inwinnen bij de bollenteler De Weerd uit Raalte de heer G. Krijt alsook de heer Huiting bollenteler uit Lemelerveld.

De Provincie Drenthe is verantwoordelijk voor de kwaliteit van ons grondwater. Wat de invloed op de kwaliteit heeft zou misschien de groep Bolleboos uit de doeken doen. De vragen die dienen te worden gesteld zijn:

- Vindt bloembollenteelt in waterwingebieden plaats?
- Is bloembollenteelt voor de drinkwatervoorziening een gevaar?

Werkgelegenheid is voor Drenthe essentieel en dan in het bijzonder in de agrarische sector. Voor deze werkgelegenheid moet je bereid zijn je offers te getroosten, mits deze aanvaardbaar zijn. Deze offers liggen in dit geval voornamelijk op het terrein van het waterhuishoudingsplan en het milieubeleidsplan; beide onafscheidelijk deel uitmakend van het provinciaal omgevingsplan.

Samengevat komen we dan tot de volgende kanttekeningen:

- 1.) De lelieteelt vindt haar ontstaan in de Russische toendra's, onder klimatologische omstandigheden welke wij hier niet kennen. De Nederlandse lelietelers zijn dus pioniers op dit terrein en onderzoek staat nog in de kinderschoenen. Tussen Wapse en Vledder is een experimenteerkavel geweest, waarvoor veel belangstelling was, omdat er kennelijk heel wat te verdienen viel in de lelieteelt.
- 2.) Het is een feit dat veel van de toegevoegde waarde aan de lelieteelt naar kwekers (b.v. uit Noord-Holland) gaat, die niet in onze provincie wonen en werken. Datzelfde geldt ook min of meer voor de werkgelegenheid. Vaak worden esgronden wel gepacht en ontvangen Drenten daarvoor gebruikshuur.
- 3.) De lelieteelt heeft erg veel water nodig, omdat deze bollen het best aarden op een ondergrond, die snel water doorlaat. Diverse sproei-installaties op de gronden vragen heel veel water. Voor Drenthe dat op diverse plaatsen kampt met het verschijnsel verdroging is dit geen goede zaak
- 4.) Omdat de lelieteelt te maken heeft met schimmels en andere ziekteverschijnselen (er mag ook niet bij herhaling op dezelfde gronden verbouwd worden) is een intensief gebruik van bestrijdingsmiddelen nodig. Deze bestrijdingsmiddelen worden niet in voldoende mate afgebroken, voordat ze in ons grondwater verdwijnen. Men past wel een sterke verdunning toe in het sproeiwater, maar dit lost weinig op.
- 5.) Het is duidelijk – en het provinciaal beleid is daarop gericht – dat wij voor een belangrijk deel ons drinkwater uit het grondwater winnen. Je zou moeten zien of er teelt is in de nabijheid van waterwingebieden; dat zou dan meteen verboden moeten worden. Het is nl. bijzonder moeilijk om eenmaal verontreinigd grondwater met deze bestrijdingsmiddelen te zuiveren. De bestrijdingsmiddelen worden in de grond nauwelijks afgebroken, dus men kan vele jaren van deze teelt de lasten ondervinden.
- 6.) In verband met de handel, moeten de bollen – voor verzending naar voornamelijk Japan – met spoelwater gezuiverd worden. Bij deze spoelplaatsen treedt ook een geconcentreerde bodemverontreiniging op. Nu is men wel bezig om deze spoelplaatsen van een ondoorlaatbare bodem te voorzien, maar dan nog mag men zich afvragen, wat er met het residu gebeurt.

- 7.) De lelieteelt is zeer aan een bepaalde periode gebonden. Als er sprake van oogsttijd is, blijkt er een enorme activiteit van de lelietelers. In de desbetreffende gebieden vindt men veel modder op de straten, zonder dat daarvoor voldoende veiligheidsmaatregelen getroffen worden. Dit kan tot zeer nare consequenties leiden en dan laten we de bodemverontreiniging gemakshalve maar buiten beschouwing.
- 8.) De verontreiniging van de Drentse sloten – waaruit het vee weer kan drinken – vormt ook een punt van aanhoudende zorg en is ook nog lang niet veiliggesteld. Het is onweerlegbaar dat er nog veel te weinig studie in Drenthe verricht is om de bollen- en lelieteelt vrij mandaat te geven.

Samenvattend: Drents Belang heeft nog veel te veel vraagtekens en mogelijke kritiek op deze teelt in onze mooie provincie; vooral op het terrein van ons milieu en onze waterhuishouding. Wij dringen er – in het kader van ons POP – bij ons College op aan eerst in voldoende mate onpartijdig en deskundig onderzoek te laten verrichten voordat de bovenstaande teelt in onze provincie alom wordt toegelaten.